

บันทึกการเล่าเรื่อง

เรื่อง พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๐๐ น.

สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
นางสาวโสภิญญา นครกัณฑ์ นักตรวจสอบภายในปฏิบัติการ	<p>๑. กำหนดนิยาม คำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ องค์การมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ครอบคลุมหน่วยงานของรัฐทุกประเภทที่จะต้องดำเนินการตามกรอบวินัยการเงินการคลังที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับนี้</p> <p>๒. กำหนดให้มี “คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ” ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธาน มีปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นเลขาธิการ โดยมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง การกำหนดสัดส่วนเพื่อเป็นกรอบในการรักษาวินัยการเงินการคลังในด้านต่างๆ เช่น กำหนดสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ กำหนดสัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ กำหนดสัดส่วนภาระที่รัฐต้องชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ เป็นต้น</p> <p>๓. กำหนดวินัย ในการดำเนินการทางการคลัง และการจัดทำงบประมาณ วินัยด้านรายได้ รายจ่าย การบริหารทรัพย์สินของรัฐ การบริหารหนี้สาธารณะ รวมถึงเงินนอกงบประมาณและทุนหมุนเวียนที่สำคัญ เช่น</p> <p>(๑) การจัดสรรงบประมาณ ให้หน่วยงานของรัฐจะต้องคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจ รวมถึงฐานะเงินนอกงบประมาณ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่าย เช่น งบประมาณรายจ่ายลงทุนต้องไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลประมาณประจำปีนั้น เป็นต้น</p>	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
	<p>(๒) การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือ สูญเสียรายได้ ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และต้องคำนึงถึงภาระ ทางการคลังหรือการสูญเสียรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย และ ภาระที่รัฐต้องรับชดเชยต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกิน อัตราที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนด</p> <p>(๓) ห้ามเสนอกฎหมาย ที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากร หรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อให้ หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ ยกเว้นกรณีการ จัดเก็บเพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>(๔) การกั้นเงินรายได้ (Earmarked Tax) เพื่อให้ หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเพื่อ การหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะ จะต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมาย เท่านั้น และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อน</p> <p>(๕) การก่อกำหนดผูกพัน หรือจ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ ต้องอาศัยอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด โดยต้องคำนึงถึงความ โปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด</p> <p>(๖) การบริหารหนี้สาธารณะ จะต้องไปตามกฎหมาย อยู่ ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของผู้กู้ซึ่งต้องทำอย่าง รอบคอบ</p> <p>(๗) เงินนอกงบประมาณ ให้มีเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ ในการปฏิบัติหน้าที่ และการจัดตั้งทุนหมุนเวียน จะกระทำได้แต่ โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น</p> <p>๔. การทำบัญชี รายงาน และการตรวจสอบ กระทรวงการคลังต้องกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและ นโยบายการบัญชีภาครัฐเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ในการ จัดทำบัญชีและรายงานการเงิน โดยกระทรวงการคลังจะต้อง จัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐให้คณะรัฐมนตรีทราบ และต้อง เปิดเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณชนด้วย</p> <p>๕. การสั่งลงโทษทางปกครอง กรณีทำผิดวินัยตามกฎหมาย นี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจ เงินแผ่นดิน</p>	

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
	<p>➤ ประเด็นที่หน่วยงานของรัฐต้องระวัง</p> <p>ในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในด้านการกำหนดนโยบายหรือการปฏิบัติในแต่ละเรื่อง ต้องพิจารณาตามกรอบวินัยการเงินการคลังในกฎหมายฉบับนี้อย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเป็นด้านรายได้ รายจ่าย การก่อหนี้ รวมถึงการจัดทำรายการทางการเงิน โดยมีมาตราที่สำคัญ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาตรา ๑๖ หน่วยงานของรัฐนำแผนการคลังระยะปานกลางที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว มาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดหางบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐด้วย - มาตรา ๒๕ การเสนอกฎหมายเพื่อไม่นำรายได้ส่งคลังกระทำได้ในกรณีมีความจำเป็นและเกิดประโยชน์โดยต้องผ่านความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ก่อนเสนอเพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี - มาตรา ๒๖ หน่วยงานของรัฐไม่สามารถเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น หรือเพื่อการหนึ่งใดเป็นการเฉพาะ (Surcharged Tax) - มาตรา ๒๗ หน่วยงานของรัฐที่ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีในการดำเนินกิจการ มาตรา หรือโครงการใดที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณ หรือภาระทางการคลังในอนาคต หรือก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ หากการดำเนินการดังกล่าวอยู่ภายใต้การประกาศกำหนดของคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๒๗ - มาตรา ๓๕ การกั้นเงินรายได้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ กระทำมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจตามกฎหมาย - มาตรา ๓๗ หน่วยงานของรัฐจะก่อหนี้ผูกพันหรือจ่ายเงินได้ก็ต้องอาศัยอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายการก่อหนี้ผูกพันและการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินงานต้องเป็นไปอย่างโปร่งใสคุ้มค่าและประหยัด โดยพิจารณาเป้าหมาย ประโยชน์ที่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐและต้องเป็นไปตามรายการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วย 	

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรา ๔๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินและรายงานให้กระทรวงการคลังทราบโดยการจัดทำรายงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด - มาตรา ๖๔-๖๗ เป็นการกำหนดวินัยการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายฉบับนี้ - มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามพระราชบัญญัตินี้ - มาตรา ๗๐ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใดรวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และส่งให้ สตง. ตรวจสอบภายใน ๙๐ วัน - มาตรา ๗๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำรายงานสถานะหนี้ให้กระทรวงการคลัง (รับผิดชอบโดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ) เพื่อรวบรวมและจัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ และหนี้ภาครัฐเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐเพื่อทราบต่อไป - มาตรา ๗๙ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด (โดยกรมบัญชีกลาง) 	

